

Komisje Stałe Rady Gminy zaopiniowały pozytywnie projekt budżetu na 2023 rok .

Dochody budżetu gminy na 2023 rok zaplanowano w kwocie **27.165.800 zł** w tym majątkowe w kwocie **15.161.979 zł**.

Wydatki zaplanowano w kwocie **32.131.800 zł**, w tym rekordowe w historii gminy wydatki majątkowe **20.165.398 zł**. W budżecie zaplanowano deficyt budżetowy w kwocie 4.966.000 zł, który zostanie pokryty wolnymi środkami z nadwyżki budżetowej w kwocie 1.357.600 zł oraz planowanym kredytem w kwocie 3.608.400 zł. Prognozowana nadwyżka budżetowa w 2022 roku prawdopodobnie zapewni wykonanie budżetu bez potrzeby zaciągania lub zaciągnięcia znacznie niższego kredytu, mimo rekordowego zakresu zaplanowanych inwestycji.

Na dochody składają się m.in.:

1. Dochody własne **2.801.822 zł**, to głównie podatki i opłaty lokalne. Podatek rolny i leśny w związku z wzrostem cen żyta i drewna wzrosną: podatek rolny z 153,70 zł do 185,13 zł tj. o 31,43 zł za 1 ha przeliczeniowy, a leśny z 46,70 zł do 71,10 zł tj. o 27,70 zł za 1 ha. Wzrost opłata za odpady wzrośnie o 2 zł z 9 zł do 11 zł w przypadku kompostowania bio odpadów, a w przypadku nie kompostowania bioodpadów opłata będzie wynosiła 12 zł od osoby. Ostateczna cena będzie ustalona po rozstrzygnięciu przetargu. Podatki od nieruchomości i transportowy, nie podwyższany od 2015 r. wzrosną średnio o 9,2%. Pozostałe podatki i opłaty lokalne w tym, za wodę i ścieki pozostają bez zmian. W 2023 roku będą nadal zastosowane szerokie zwolnienia podatku od nieruchomości: od mieszkań, budynków mieszkalnych oraz pozostałych budynków. Wpływy za pobór wody **220.000 zł** i odbiór odpadów **270.000 zł**.

2. Dotacje na zadania własne inwestycyjne z Programu Strategicznych Inwestycji „Polski Ład” **15.061.979 zł**, w tym 2.332.000 zł na Odnowę Centrum Białopola, **4.306.559 zł** modernizację ujęć wody w Białopolu i Raciborowicach, **4.630.820 zł** na przebudowę dróg na terenie gminy Białopole, budowę infrastruktury sportowej przy SP Białopole, **1.344.600 zł** oraz **2.448.000 zł** na modernizację oświetlenia ulicznego na terenie gminy.

3. Dotacje związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami w wysokości **1.610.306 zł**.

4. Dotacje na realizację bieżących zadań własnych **291.100 zł**.

5. Subwencja ogólna 5.530.749 zł, w tym oświatowa **2.251.854 zł** (w 2021r. **2.320.192 zł**, niska subwencja jest spowodowana niższą liczbą uczniów, która zmniejszyła o 12 osób, (z 183 do 171 w obecnym roku szkolnym).

6. Dotacja na wychowanie przedszkolne **67.770 zł**.

7. Sprzedaż na warunkach preferencyjnych węgla **855.000 zł**

8. Udziały w podatku dochodowym **947.074,00 zł**, o **27.565 zł** mniej w stosunku do roku poprzedniego z powodu obniżenia kwoty wolnej od podatku.

Na poszczególne zadania zaplanowano następujące wydatki:

1. Utrzymanie Urzędu Gminy 2.897.200 zł, w tym płace i pochodne od płac pracowników administracji 1.681.693 zł oraz pracowników gospodarczych i obsługi gospodarki wodnościekowej 640.110 zł oraz utrzymanie Rady Gminy 120.000 zł.

2. Utrzymanie gminnej oświaty 5.106.600 zł, w tym 1.509.000 wydatki inwestycyjne, 323.700 zł wychowanie przedszkolne w tym 30.000 zł koszty pobytu dzieci w przedszkolach prowadzonych przez inne samorządy.
3. Pomoc społeczna 2.670.750 zł, w tym 1.542.000 zł fundusz alimentacyjny, 130.000 zł opłata za pobyt w domach opieki społecznej mieszkańców gminy, pobyt 11 dzieci w Domu Dziecka i rodzinach zastępczych 190.000 zł, utrzymanie GOPS 467.700 zł
4. Budowa dróg gminnych i powiatowych 6.575.860 zł, w tym dotacja 1.357.578 zł dla powiatu chełmskiego na modernizację dróg powiatowych.
5. Bezpieczeństwo publiczne 100.000 zł, w tym utrzymanie jednostek OSP 71.350 zł oraz 28.650 zł rezerwa na zarządzanie kryzysowe.
6. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska oraz dostarczanie wody 558.500 zł, w tym m.in. 139.023 zł utrzymanie hydroforni oraz sieci wodociągowej, 25.000 zł opracowanie projektu rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Białopolu, 81.000 z utrzymanie oczyszczalni, wozu asenizacyjnego oraz koparki, **275.000 zł** odbiór odpadów.
7. Utrzymanie kultury i kultury fizycznej **3.129.000 zł**, w tym **2.610.000 zł** Odnowa Centrum Białopola, **368.000 zł** na kulturę w tym utrzymanie GOK i Biblioteki oraz zespołów ludowych i świetlic wiejskich oraz **140.000 zł** na sport i utrzymanie stadionu.
8. Zakup węgla 855.000 zł.
9. Spłata kredytów **291.600** oraz obsługa długu publicznego **160.000 zł**.

Ogółem w projekcie budżetu gminy na 2023 rok zaplanowano wydatki inwestycyjne w wysokości 20.349.618 zł na następujące zadania:

1. Modernizacja ujęć wody w Białopolu i Raciborowicach **6.903.220 zł**.
2. Odnowa Centrum Białopola, w tym budowę targowiska oraz amfiteatru, **2.610.000 zł**.
3. Modernizacja 9,7 km dróg gminnych: w Białopolu 1,7 km, Buśnie 4,7 km, Strzelcach 0,8km i Raciborowicach 2,5 km **5.130.820 zł**.
4. Przebudowa 9,6 km dróg powiatowych: Grobelki 2,1 km, Kurmanów-Buśno 1,0 km. Buśno-Busieniec 1,3 km, Strzelce Kolonia- Horeszkowice 2,9 km oraz Raciborowice Kolonia 2,3 km **1.357.578 zł**.
5. Budowa infrastruktury sportowej przy Szkole Podstawowej w Białopolu **1.509.000 zł**.
6. Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy **2.839.000 zł**.

Ogółem wraz z planowaną przez Powiat Chełmski przebudową 9,6 km dróg powiatowych w 2023r. na terenie gminy będą prowadzone inwestycje za kwotę ponad 30,5 mln zł.

Lista inwestycji gminnych na 2023 rok jest otwarta, ponieważ zostały złożone lub będą składane kolejne wnioski, a przypadku uzyskania dofinansowania będą realizowane następujące inwestycje:

1. Ostatni etap modernizacji świetlicy wiejskiej w Strzelcach zostanie zrealizowany przez OSP

Strzelce poza budżetem gminy. Stowarzyszenie otrzyma dotację w wysokości 140.000 zł z PROW Lider plus. Rada Programowa LGD Ziemi Chełmskiej już pozytywnie zaopiniowała dofinansowanie wniosku OSP Strzelce . W ramach projektu wykonane zostanie docieplenie i centralne ogrzewanie obiektu, dofinansowanie 100%.

2. 100 tys. zł zostanie zabezpieczone w budżecie gminy na wykonanie projektu technicznego na budowę sieci kanalizacyjnej ulic Hrubieszowskiej, Chełmskiej oraz Żołnierzy I Armii WP w Białopolu.

3. Na kwotę ponad 2 mln zł do Urzędu Marszałkowskiego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich został złożony wniosek na budowę sieci kanalizacyjnej przy ul. Polnej wraz z zakupem nowego samochodu asenizacyjnego, dofinansowanie 100%.

4. W styczniu 2023 r. do Rządowego Programu Odbudowy Zabytków zostanie zgłoszony wniosek na kwotę ok. 3 mln zł na rewitalizację Dworu w Strzelcach. Udział własny 2%, a więc dofinansowanie 98%.

Informacja o kredytach:

Ogółem stan zadłużenia gminy na koniec 2022r. wynosi **1.808.150 zł** co stanowi **6,87 %** dochodów budżetu. Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych dopuszczalny limit spłaty zobowiązań gminy na 2023 rok wynosi **14,93 %**. Zatem gmina posiada wysoką zdolność kredytową, która jest dużym atutem w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych unijnych oraz krajowych w zakresie zabezpieczenia udziału własnego w aplikowanych projektach.

Uwzględniając planowane rekordowe w historii gminy wydatki inwestycyjne w kwocie **20.349.618 zł** przy jednoczesnym wysokim indywidualnym wskaźniku zadłużenia, przygotowano projekt budżetu zrównoważony z akceptowalną kwotą kredytu w wysokości **3.900.000 zł**. Prognozowana nadwyżka budżetowa w 2022 roku prawdopodobnie zapewni wykonanie budżetu bez potrzeby zaciągania lub zaciągnięcia znacznie niższego kredytu.